

**UCHWAŁA NR LVIII/434/2023
RADY GMINY RYBNO**

z dnia 19 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rybno na lata 2024-2027**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz.289, 535, 1606) uchwała się, co następuje:

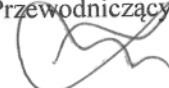
§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024- 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXVII/202/2021 Rady Gminy Rybno z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rybno.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Kornatowski

Uzasadnienie

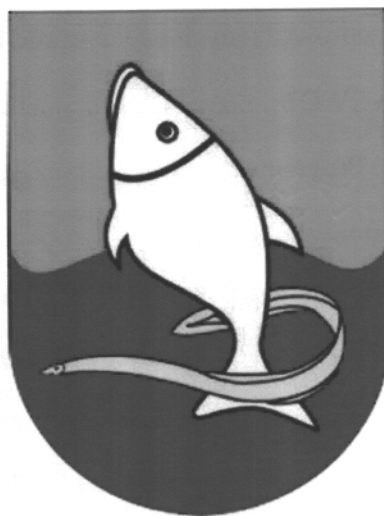
Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej obowiązuje nowa rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”. Nowelizacja ustawy wymaga zmian w istniejącym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2021-2025. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrona Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Rybno na lata 2024-2027 określa sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art.6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). W programie przewidziano kontynuację zadań realizowanych w latach ubiegłych. Dostosowano zapisy i nazewnictwo w związku z nowelizacją w/w ustawy. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy domowej. Zgodnie z art. 6 ust.2 ustawy, o której mowa powyżej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.

Wobec powyższego niniejszą uchwałę należy uznać za konieczną i uzasadnioną.

Przewodniczący Rady Gminy
Piotr Kernatowski

Załącznik do uchwały Nr LVIII/434/2023
Rady Gminy Rybno
z dnia 19 grudnia 2023 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej
dla Gminy Rybno
na lata 2024 – 2027**

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Piotr Kornatowski

Spis treści

Rozdział I Uwarunkowania prawne	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Relewantne akty prawne.....	3
1.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy - 2023	4
Rozdział II Charakterystyka zjawiska przemocy	10
2.1. Rodzaje, formy i skutki przemocy.....	10
2.2. Kryteria przemocy	14
Rozdział III Zestawienie danych na temat przemocy na terenie Gminy Rybno	15
3.1. Dane demograficzne Gminy Rybno	15
3.2. Przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Rybno.....	17
3.3. Wnioski z przeprowadzonych badań wśród lokalnej społeczności.....	20
Rozdział IV Analiza SWOT	22
Rozdział V Adresaci Programu	24
Rozdział VI Realizatorzy Programu.....	24
Rozdział VII Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024 – 2027	25
Rozdział VIII Finansowanie, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024 – 2027	29

Rozdział I

Uwarunkowania prawne

1.1. Podstawa prawna

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024-2027 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ – z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje w zasadniczej części od 22 czerwca 2023 r.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- 1) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 2) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 3) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

1.2. Relewantne akty prawne

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- 1) Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- 2) Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 171),
- 3) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023 poz. 901 ze zm.),
- 4) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 165 ze zm.),
- 5) Ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2023 poz. 172 ze zm.),
- 6) Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2022 poz. 2230),
- 7) Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2023 poz. 1843),

¹ T.j. Dz. U. z 2021, poz. 1249 z późn.zm.)

- 8) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (tj. Dz. U. 2022 poz. 1138 ze zm.)
- 9) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. 2022 poz. 1375),
- 10) Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tj. Dz. U. 2022 poz. 1360 ze zm.)
- 11) Ustawę z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. 2023 poz. 1550),
- 12) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023 poz. 1870).

1.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy - 2023

1) Rok 2023 to rok, w którym zaczęło obowiązywać wiele zmian istotnych czy wręcz podstawowych dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy. W tym kontekście na uwagę zasługują w szczególności:

- a) **Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. 2023 poz. 535),
- b) **Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. 2023 poz. 289).

2) Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja legalna przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

3) Natomiast w myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni

– wobec których jest stosowana przemoc domowa

- 4) **Przez osobę doznającą przemocy domowej** należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.
- 5) **Świadek przemocy domowej** – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej
- 6) **Osoba stosująca przemoc domową** to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2 (wyżej).

Zmiany dotkną m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych/miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych.

- 7) **Ponadto nowelizacja wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych będą powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe.**
- 8) **Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, która nie wymaga już zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Między innymi wprowadzono zasadę realizację procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli**

realizacja procedury NK napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań).

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

9) **Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerza od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który odtąd będzie obejmował również:**

- a) **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;
- b) **zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- c) **zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie** – jeżeli osoba dotknięta przemocą domową uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

10) Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez:

- a) Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- b) sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- c) sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

11) Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane.

Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- a) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- b) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
  - osobę dotkniętą przemocą domową lub
  - kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

12) Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

13) Osoba dotknięta przemocą domową może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- a) zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub
- b) wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub
- c) zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, lub
- d) zakazu kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową, lub

e) zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie.

14) Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy.

Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

15) Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- a) aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- b) ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- c) grzywny do 5000 złotych.

Rozdział II

Charakterystyka zjawiska przemocy

2.1. Rodzaje, formy i skutki przemocy

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
1) Przemoc fizyczna	<p>To forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.</p> <p>Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.</p>	<p>Bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.;</p>
2) Przemoc psychiczna	<p>To zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu.</p> <p>Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;</p>	<p>Zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie</p>

	<p>Przejawia się poprzez: wymśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.</p>	<p>psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.</p>
<p>3) Przemoc seksualna</p>	<p>Jest to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma; bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić.</p> <p>Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wymśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.</p>	<p>Obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.</p>

<p>4) Przemoc ekonomiczna</p>	<p>Jest to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby.</p> <p>Przejawia się poprzez: Okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp².</p>	<p>Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia.</p>
<p>5) Zaniedbanie</p>	<p>To ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.</p> <p>Przejawia się poprzez: nie dawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.</p>	<p>Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, zaburzenia w rozwoju, zaburzenia relacji społecznych, brak wykształcenia, różne powstałe choroby w wyniku nieleczenia dziecka, depresja,</p>

² <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzynie/8-rodzaj-przemocy>

<p>6) Cyberprzemoc</p>	<p>To przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera.</p> <p>Przejawia się poprzez: agresja słowna, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów; zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych; włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników; szantażowanie; ujawnianie sekretów; wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie; celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci³.</p>	<p>obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności; trudności w nawiązywaniu kontaktów, izolowanie się; dzieci mogą wystąpić kłopoty z nauką, problemy psychologiczne, a także zdrowotne – bóle głowy, brzucha, problemy ze snem, depresja, próby samobójcze, samobójstwa⁴.</p>
-------------------------------	--	---

³ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 8.

⁴ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 15.

2.2. Kryteria przemocy

1) Intencjonalność	<p>działania sprawcy przemocy nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego oznaczać celowego krzywdzenia bliskich i zadawania im bólu. Osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania pełnej kontroli i władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa. Jest przekonana, że wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym posiada wyłączne prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.</p>
2) Dysproporcja siły	<p>nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, osoba doznająca przemocy staje się coraz bardziej bezradna, a osoba stosująca przemoc – coraz bardziej silna i bezkarna.</p>
3) Naruszanie godności i praw	<p>sprawca przemocy narusza godność ofiary, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, itp.)</p>
4) Powodowanie cierpienia i szkód	<p>osoby doznające przemocy doświadczają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie⁵.</p>

⁵ <https://kcpu.gov.pl/przemoc/charakterystyka-zjawiska-przemocy-w-rodzinie/>

Rozdział III

Zestawienie danych na temat przemocy na terenie Gminy Rybno

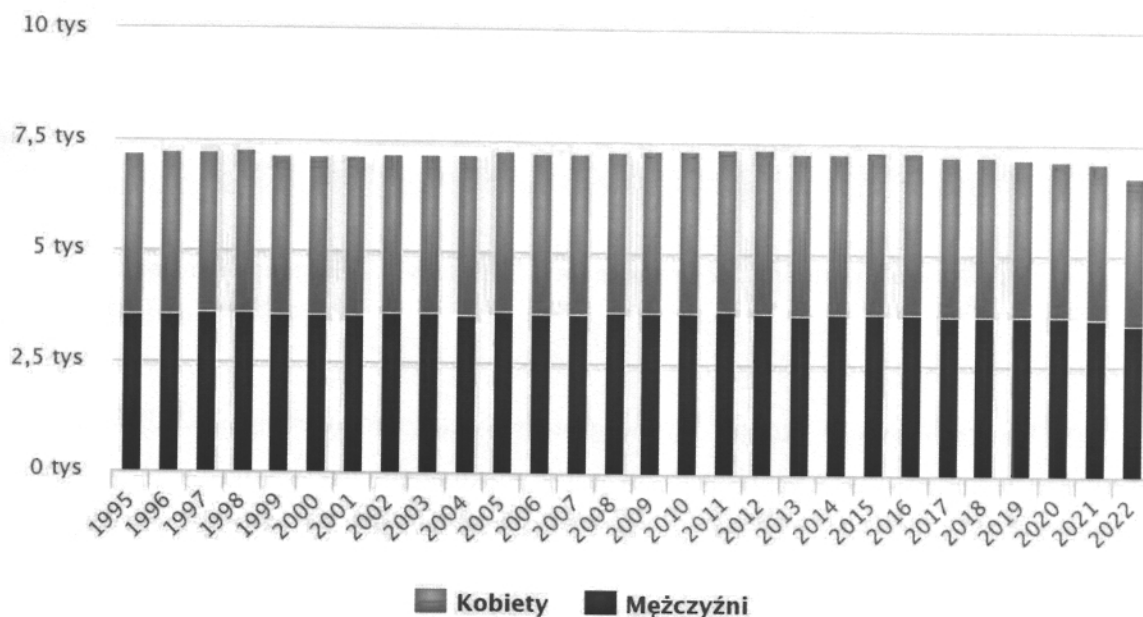
3.1. Dane demograficzne Gminy Rybno

Gmina Rybno to gmina wiejska. Należy do województwa warmińsko-mazurskiego, powiatu działdowskiego. Gmina Rybno ma 6 795 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 10,3% ludności powiatu. Gmina stanowi 15,6% powierzchni powiatu.

Gmina Rybno ma 6 795 mieszkańców, z czego 49,6% stanowią kobiety, a 50,4% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 5,6%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,7 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Populacja – Gmina Rybno w latach 1995 – 2022

(Źródło: GUS)

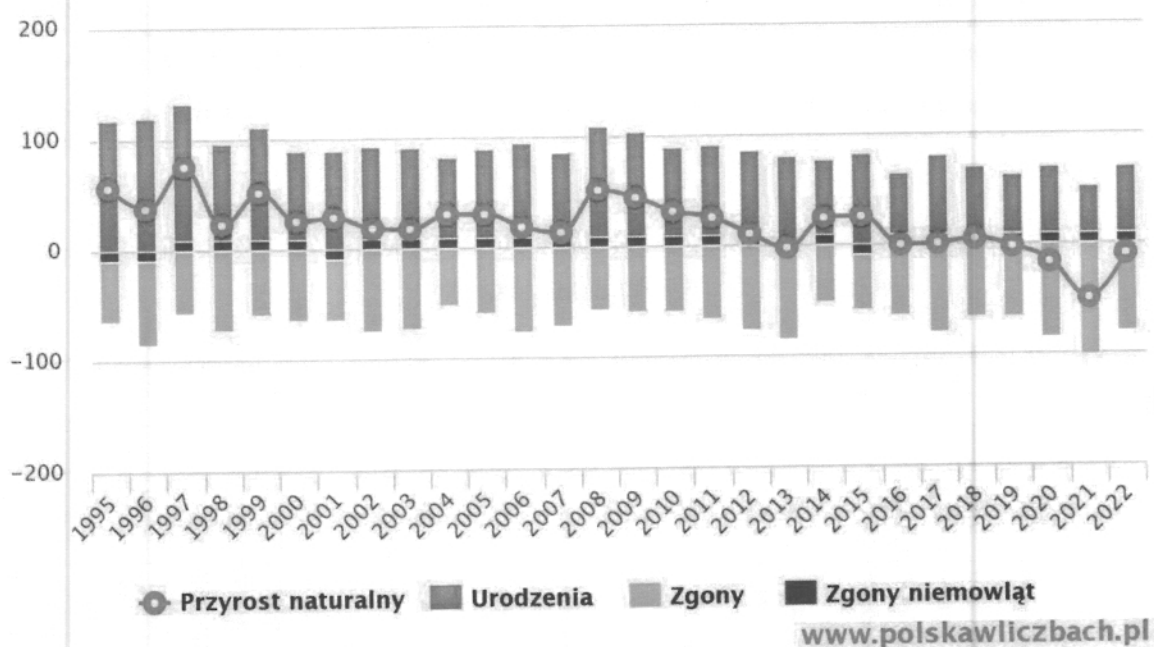

www.polskawliczbach.pl

Gmina Rybno ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -10. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,47 na 1000 mieszkańców gminy Rybno. W 2022 roku urodziło się 70 dzieci, w tym 41,4% dziewczynek i 58,6% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 382 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,72 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz nieznacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Przyrost naturalny w latach 1995–2022 w gminie Rybno

(Źródło: GUS)

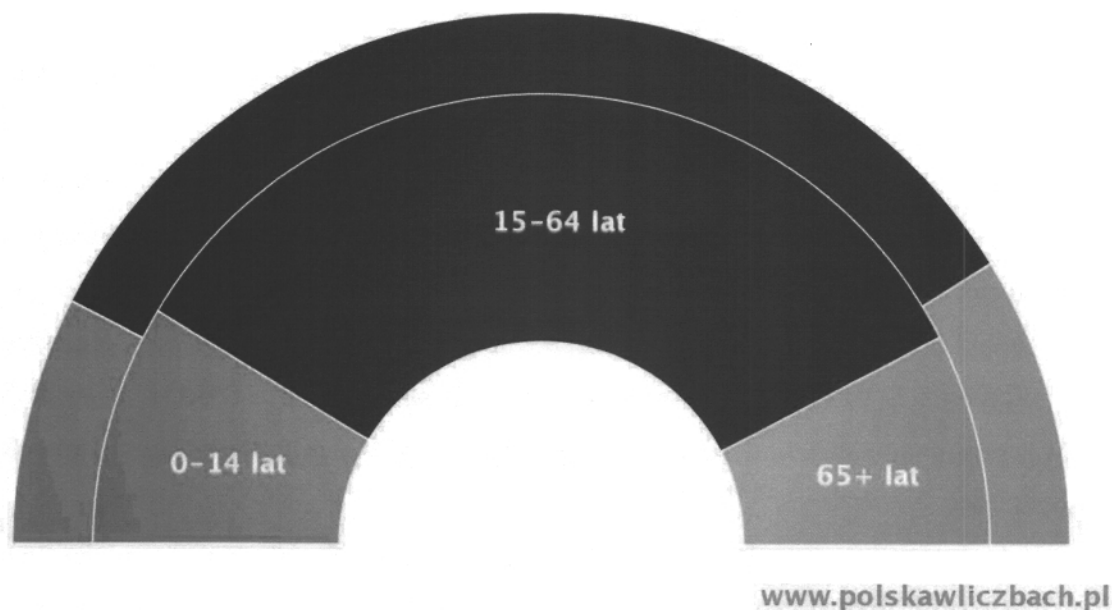

60,3% mieszkańców gminy Rybno jest w wieku produkcyjnym, 21,0% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym⁶.

⁶ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Rybno_warminsko_mazurskie

Biologiczne grupy wieku – Gmina Rybno, 2022

(Źródło: GUS)

3.2. Przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Rybno

W 2022 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, z których sporządzono listy obecności oraz protokoły.

Na każdym spotkaniu Zespołu Interdyscyplinarnego omawiane były problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu, dotychczasowe postępowanie na rzecz osób i rodzin w Gminie Rybno. Ponadto omawiana była praca w grupach roboczych, czyli jakie były podejmowane działania i czy odniosły jakiś pozytywny skutek.

W 2022 roku do Przewodniczącej ZI w Rybnie wpłynęło 14 „Niebieskich Kart A” wszczynających procedurę. Wśród nich 1 „Niebieska Karta A” założona była przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki w Rybnie, pozostałe 13 Kart założone były przez przedstawiciela Policji.

W 14 rodzinach po 1 Niebieskiej Karcie, w 1 przypadku z uwagi na wystąpienie kolejnej Niebieskiej Karty w rodzinie, sprawa rodziny została skierowana na Policję z art. 207 § 1 kk.

Spośród wszczętych procedur „Niebieskiej Karty A” w roku 2022 sześć z nich dotyczyły podejrzenia stosowania przemocy wobec osób starszych.

W okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. zamknięto 18 procedur NK z czego 6 z nich dotyczyła sprawy wszczętej w 2021r.

W 2022 roku powołano 14 grup roboczych dla 14 rodzin. Grupy spotykały się co najmniej 30 razy w ciągu roku, w niektórych przypadkach kilkakrotnie.

Dbając o edukację w zakresie przemocy i mając na uwadze dobro pokrzywdzonych osób członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybnie systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje, poprzez szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W roku 2022r. odbyło się szkolenie dla całego zespołu Interdyscyplinarnego. Realizatorem szkolenia były NOWE HORYZONTY. Członkowie ukończyli szkolenie pt. „Dziecko w roli ofiary i sprawcy przemocy”. W Szkoleniu udział wzięły dwa Zespoły Interdyscyplinarne z Gminy Rybno i Grodziczno.

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki ukończyła szkolenie pt. „Jak rozmawiać z dzieckiem na temat wojny w niespokojnych czasach. Uzależnienia jako problem społeczny. Współpraca służb. Najważniejsze zadania Zespołów Interdyscyplinarnych oraz Grup Roboczych” Realizatorem szkolenia była Oficyna Profilaktyczna.

Również przewodnicząca uczestniczyła w szkoleniu organizowanym przez Profilaktykę KIER pn. „Najnowsze zmiany w 2022r – ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nowe obowiązki samorządów w zapowiedzi nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”.

Dodatkowo zarówno przewodnicząca jak i jej zastępca ukończyły szkolenie „Szkola dla Rodziców i wychowawców cz. 1 rekomendowany przez Krajowe Centra Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje kampanię ulotkową i plakatową, która polega na rozpropagowaniu ulotek informacyjnych, zawierających listę instytucji oraz numery telefonów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jedną z inicjatyw Kampanii niosącej pomoc ofiarom przemocy w rodzinie są tzw. „OTWARTE DRZWI”. W 2022 roku w związku z przyłączeniem się do Kampanii „Białej wstążki” pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie pełnili dyżur na który zgłaszać się mogły ofiary przemocy domowej szukające pomocy i wsparcia.

Z uwagi na potrzebę ochrony przed przemocą oraz dyskryminacją ze względu na wiek czy stan zdrowia zaangażowano działania na rzecz godnego życia seniora.

W Gminie Rybno istnieją Kluby Seniora, Dzielne Domy Pobytów dla osób w wieku 60+, gdzie osoby starsze, niepełnosprawne mogą spędzić tam czas na rozmowie, wymianie poglądów czy zabawie. To właśnie w te miejsca Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach wzmocnienia lokalnych struktur przeciwdziałających przemocy wobec osób starszych regularnie odwiedza seniorów z Gminy Rybno.

Podczas takich odwiedzin omawiane są problemy seniorów, przeprowadzane są pogadanki na temat przemocy wobec osób starszych. Spotkania te mają za zadanie poinformowanie seniorów co to jest przemoc, jakie są jej symptomy, stereotypy oraz co najważniejsze gdzie szukać pomocy, gdy dojdzie do zachowań przemocowych ze strony najbliższych. Seniorom zostały przekazane ulotki, informacje gdzie i pod jakimi numerami telefonów szukać pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Spotkania z seniorami mają zawsze charakter otwartej dyskusji, która ma za zadanie uświadomienie seniorom, że mają prawo do godnego, bezpiecznego i spokojnego życia oraz uwrażliwienie na krzywdę innych.

Seniorzy zostali zapoznani z „niemym gestem ratującym życie”, prostym, czytelnym ruchem dłoni, który może uratować ludzkie życie.

Podczas spotkania odtwarzano film edukacyjno-prewencyjny, zrealizowany przez Fundację ProPublika w ramach zadania publicznego "Bezpieczny senior - wiem i pomagam. Edycja ogólnopolska". Projekt dofinansowany ze środków Programu Rządowego na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020, gdzie bardzo dobrze były ukazane różne formy przemocy wobec osób starszych.

Podczas spotkań poruszane były również tematy na temat tolerancji i szacunku we współczesnym świecie. Omawiany temat miał za zadanie wskazanie różnic pomiędzy ludźmi, akceptację co do odmiennych zdań, poglądów czy myśli. Dużo radości sprawiło seniorom analizowanie wiersza ks. Jana Twardowskiego pod tytułem „Podziękowanie”, który ukazuje nam naturę człowieka. Stwierdzenie seniorów było mądre i bardzo czytelne: *człowiek ma prawo popełniać błędy, ma wiele wad i niedoskonałości ale mimo wszystko jest człowiekiem, który zasługuje na akceptację i szacunek, nie należy odrzucać drugiego człowieka*. Zostały wykonane plakaty „Mam prawo do...”. Do działań na rzecz bezpiecznego, potrzebnego seniora przyłączają się również przedszkola, szkoły, Policja, pracownicy ośrodka zdrowia.

Placówki oświatowe z Gminy Rybno również prowadzą działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w formie pogadanek, gazetek szkolnych, spotkań z policjantami, teatrzyków profilaktycznych, apeli podczas, których nauczyciele, pedagodzy informują dzieci i młodzież o symptomach przemocy, instytucjach, które nie są obojętne na krzywdę dzieci.

W ramach współpracy z Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki w Rybnie, kontynuuje działalność Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin jako osób współzależnionych.

Zespół Interdyscyplinarny kładzie głównie nacisk na przeciwdziałanie, zwalczanie i zaprzestanie przemocy. Zależy nam na dobrej współpracy między służbami, poszerzaniu umiejętności wobec reagowania na problem przemocy w naszym środowisku i przede wszystkim na podnoszeniu świadomości społecznej.

3.3. Wnioski z przeprowadzonych badań wśród lokalnej społeczności

Badania zostały przeprowadzone metodą **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to Program CORIGO rekomendowane przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

W badaniu wzięło udział 276 osób, a w tym 86,59% kobiet oraz 13,41% mężczyzn. Średnia wieku badanych mieszkańców to 40,45 lat.

W pierwszej części badania poproszoną o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem jako bardzo ważny. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców Gminy Rybno.

Jak poważne/istotne są poniższe problemy w Pana/Pani środowisku lokalnym?	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>
Zanieczyszczenie powietrza (smog)	29,35%	41,67%	25,36%	3,62%
Uzależnienia behawioralne (hazard, uzależnienie od Internetu, smartfonów)	36,59%	38,77%	15,94%	8,70%
Uzależnienie od alkoholu	42,39%	30,80%	14,86%	11,96%
Bezrobocie	24,64%	39,86%	26,09%	9,42%
Bieda, ubóstwo	25,36%	34,06%	31,88%	8,70%
Bezdomność	17,75%	15,94%	35,87%	30,43%
Przestępczość	22,10%	23,91%	34,78%	19,20%
Kryzys rodziny	30,80%	31,88%	23,55%	13,77%
Kryzys norm moralnych	26,81%	32,61%	27,54%	13,04%
Uzależnienie od narkotyków, dopalaczy	25,72%	23,19%	28,26%	22,83%

Z powyższej tabeli wynika, że dla mieszkańców Gminy Rybno wszystkie z wymienionych problemów są w porównywalnym stopniu ważne, jednak zdecydowanie najistotniejszymi problemami społecznymi w ich opinii są: **uzależnienia behawioralne (75,36%), uzależnienie od alkoholu (73,19%), zanieczyszczenie powietrza (71,02%) oraz bezrobocie (64,5%) kryzys rodziny (62,68%).**

Rozdział IV

Analiza SWOT

SWOT to akronim angielskich słów: *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse), *threats* (zagrożenia). W przypadku niniejszego Programu analiza SWOT posłuży jako próba zweryfikowania możliwości, a także ograniczeń – jakimi dysponuje Gmina Rybno.

1) Mocne strony	2) Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> a) funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej, b) działalność Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki w Rybnie, c) znajomość środowiska społecznego poprzez diagnozowanie środowiska lokalnego oraz monitorowanie rodzin, osób potrzebujących pomocy, d) skuteczny przepływ informacji i właściwej koordynacji działań instytucji na rzecz rodzin zagrożonych przemocą domową, e) prowadzone działania profilaktyczne, f) organizowanie i uczestniczenie w szkoleniach przedstawicieli służb społecznych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, g) wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, 	<ul style="list-style-type: none"> a) zjawisko przemocy, które jest silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy, b) według 73,19% badanych mieszkańców jednym z najczęstszych problemów społecznych jest uzależnienie od alkoholu, co może się przyczynić do powstawania przemocy domowej, c) według 64,5% badanych mieszkańców jednym z najczęstszych problemów społecznych jest bezrobocie, które może się przyczynić do powstania przemocy domowej, d) 62,68% ankietowanych wskazuje na kryzys rodziny, który może także przyczynić się do powstania przemocy domowej, e) zanik więzi rodzinnych z powodu wyjazdów ojców rodzin, mężów do pracy za granicą, nieporozumienia podczas krótkich pobytów (urlopów) w domu,

	<p>f) problemy finansowe związane z występującym bezrobociem, czy nadużywaniem alkoholu,</p> <p>g) problemy emocjonalne związane z występującymi kryzysami rodziny,</p>
3) Szanse	4) Zagrożenia
<p>a) zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej,</p> <p>b) możliwość realizowania programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, cyberprzemocy, a przy tym zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży w wyżej wymienionym zakresie,</p> <p>c) możliwość podnoszenia umiejętności służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,</p> <p>d) możliwość skutecznego niesienia pomocy osobom zagrożonym przemocą domową poprzez zmiany prawne,</p> <p>e) wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia,</p>	<p>a) niezmienną się istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy domowej,</p> <p>b) brak reakcji społeczeństwa na występującą przemoc domową w środowisku lokalnym,</p> <p>c) niechęć do zmiany swojego dotychczasowego życia u osób doświadczających przemocy domowej,</p> <p>d) możliwość wypalenia zawodowego wśród służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,</p> <p>e) uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej,</p> <p>f) słabnięcie więzi rodzinnej, umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywania konfliktów poprzez spędzanie czasu w sieci, przed ekranem urządzeń elektronicznych,</p>

Rozdział V

Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024 – 2027 skierowany jest do:

- 1) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- 2) osób dotkniętych przemocą domową,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Rozdział VI

Realizatorzy Programu

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024 – 2027 są:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
  - 1) Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - 2) Komenda Policji,
  - 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - 4) placówki oświatowo-wychowawcze,
  - 5) Zakład Opieki Zdrowotnej,
  - 6) organizacje pozarządowe,
  - 7) parafie.

Rozdział VII

Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024 – 2027

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024-2027 jest: minimalizowanie występowania zjawiska przemocy domowej oraz rozwiązywanie problemów społecznych z nią związanych.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Zadania w Programie mają charakter ciągły, przeznaczone na realizację w latach 2024 – 2027 bądź, jeśli wystąpi niezbędna konieczność ich wykonania.

1) Cel szczegółowy:	Zwiększenie wsparcia udzielanego osobom doznającym przemocy domowej
Kierunki działań	a) udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, psychologicznej, medycznej, prawnej, terapeutycznej, a także socjalnej osobom doznającym przemocy domowej, b) realizowanie procedury „Niebieskie Karty”, c) podejmowanie działań interwencyjnych w przemocy domowej, d) zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia, e) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych, f) poinformowanie osób uwikłanych w przemoc domową o instytucjach wspierających takie osoby, g) monitorowanie sytuacji osób, rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej, h) rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”, i) Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
Termin realizacji	2024 – 2027
Wskaźniki	j) liczba założonych Kart w ramach procedury „Niebieskie Karty”,

	<ul style="list-style-type: none"> k) liczba przeprowadzonych porad, l) liczba osób korzystająca z porad, m) liczba osób korzystająca z możliwości schronienia, n) liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, o) liczba osób objętych monitoringiem, p) liczba przeprowadzonych monitoringów,
2) Cel szczegółowy:	Zmaksymalizowanie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a) kierowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, w programie psychologiczno-terapeutycznym, b) objęcie terapią psychologiczną osoby stosujące przemoc domową, c) organizowanie rozmów motywacyjnych z osobami stosującymi przemoc domową, d) izolowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy domowej, e) edukowanie osób stosujących przemoc domową o grożącej odpowiedzialności karnej, f) monitorowanie osób stosujących przemoc po zakończonym udziale w programie korekcyjno-edukacyjnym; programie psychologiczno-terapeutycznych, g) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Działdowie o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,
Termin realizacji	2024 – 2027
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> h) liczba zorganizowanych programów korekcyjno-edukacyjnych, i) liczba zorganizowanych programów psychologiczno-terapeutycznych, j) liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym, k) liczba osób uczestniczących w programie psychologiczno-terapeutycznych, l) liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny,

	<ul style="list-style-type: none"> m) liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny, n) liczba zatrzymanych osób stosujących przemoc domową, o) liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno-motywacyjnych, p) liczba osób korzystająca z rozmów interwencyjno-motywacyjnych, q) liczba skierowanych wniosków do Sądu Rejonowego w Działdowie o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,
3) Cel szczegółowy:	Działalność profilaktyczno-edukacyjna w Gminie Rybno
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a) organizowanie warsztatów, programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, cyberprzemocy w placówkach oświatowych, w szczególności mające na celu: b) ograniczenie oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych, w Internecie, c) nabycie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, d) nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacji konfliktowej, e) nabycie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu, f) organizowanie spotkań, pogadanek dla rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz cyberprzemocy (np. w świetlicach wiejskich), g) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne, h) uczestniczenie w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz cyberprzemocy,

	<ul style="list-style-type: none"> i) edukowanie społeczności lokalnej na temat przemocy domowej oraz cyberprzemocy poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, j) rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej oraz cyberprzemocy (np. w postaci ulotek, a także aktualizowanie takich informacji na stronach urzędowych Gminy Rybno)
Termin realizacji	2024 – 2027
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> k) liczba przeprowadzonych programów, warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, l) liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w programach, warsztatach profilaktycznych, m) liczba przeprowadzonych spotkań, pogadank z rodzicami, n) liczba uczestniczących rodziców w zorganizowanych dla nich spotkaniach, pogadankach, o) liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych, p) liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych wśród mieszkańców, q) liczba lokalnych placówek i instytucji rozpowszechniających materiały edukacyjno-informacyjne na temat przemocy domowej oraz cyberprzemocy,
4) Cel szczegółowy:	Rozwijanie kompetencji pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a) systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb, podejmujących działania na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, b) zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej, cyberprzemocy dostępu do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.
Termin realizacji	2024 – 2027
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> c) liczba przeprowadzonych szkoleń dla przedstawicieli służb, d) liczba osób biorąca udział w szkoleniach,

e) liczba zakupionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Rozdział VIII

Finansowanie, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rybno na lata 2024 – 2027

8.1. Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszym Programie będą pochodzić głównie z budżetu samorządowego (miasta, powiatu, województwa) i centralnego oraz środki z funduszy pomocowych, środki z programów resortowych, Unii Europejskiej.

8.2. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej.

8.3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

8.4. Zakładane rezultaty:

- a) zminimalizowanie skali występowania przemocy domowej,
- b) zapewnienie profesjonalnej pomocy dla osób uwikłanych w przemoc domową,
- c) zapewnienie poradnictwa specjalistycznego osobom dotkniętym przemocą domową,
- d) poszerzenie kompetencji służb przeciwdziałających przemocy domowej,
- e) zwiększenie świadomości lokalnej społeczności na temat zjawiska przemocy domowej, cyberprzemocy,
- f) zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy domowej, cyberprzemocy,
- g) rozpowszechnienie informacji na temat dostępności pomocy dla osób doznających przemocy domowej,
- h) udzielanie efektywnej pomocy osobom stosującym przemoc domową.